

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scala Jacob

Lindeborn, Jan

Antverpiæ, 1666

§. 8. De Horis B. M. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49085)

§. VIII.

De Horis B. M. V.

Inter cultus *Virginum Reginae*, à Virginibus delatos primas obtinet Officium five Horæ B. V. nostratum linguâ *de Gethden van onse liebe Vrouw* / sic dictæ, quòd certis temporibus per diem recitari consueverint: eas (ut Autor est Baro- *Ad an.*
nus) primus præscripsit Gamugensis Cœnobii Monachis *D. Petrus Damiani*: & pro auxilio in Terra sancta contra Saracenos A. 1095. in Concilio Claramontano *Urbanus Papa II.* Clericis omnibus: atque exinde in omnes promiscuè Fideles derivatæ sunt, inter quos, ut Horæ Canonice Sacerdotibus, sic illæ Virginibus omnibus (quibus otium & literarum notitia) quodammodo propriæ sunt, mutata in eum usum antiquâ consuetudine: jam enim olim Virginum Magistri quædam eis Exercitia præfixerant, quibus stâtis quotidie temporibus vacarent, ea habes apud Athanasium, & apud Hieronymum *L. de Vir-*
ginit.
Epistola
7.
 ad Lætam nobilem Romanam: hæc filiam pepererat, cui à nomine Avia Paula nomen, eamque Deo devoverat: ut autem voto matris aliquando responderet voluntas filia instructionem petiit à D. Hieronymo, quam is hac Epistola accuratam & prolixam suppeditat, inquit inter alia: „Assuescat ex-
 „emplo ad orationes & Psalmos nocte consurgere,
 „manè hymnos canere, tertiâ, sextâ, nonâ horâ stare
 „inacîe quasi bellatricem Christi, accensaque lucernâ reddere sacrificium vespertinum. Quod &
 alibi

*Epist. ad
deme-
triad.*

alibi idem ille Virginum Doctor inculcat : ,, Præ-
ter Psalmorum & Orationis ordinem , quod tibi ,,
horâ tertiâ, sextâ, nonâ, ad vesperum, mediâ nocte ,,
& manè semper est exercendum , statue quot horis ,,
sanctam scripturam ediscere debeas , &c. In quo ,,
rum locum iisdem horis accommodum successit Of-
ficium D. V. in se complexum Psalmos , hymnos &
orationes. Ratio autem , cur hæc diei tempora lau-
dibus divinis & precibus potiùs quàm alia, pia Anti-
quitas deputerit , ut plures alias omittam, hæc est ,
quòd ea præcipua redemptionis nostræ opera Chri-
stique beneficia insignierint: nocte namque natus est,
Luc. 2: c. Salvator noster, cui respondent *Matutinæ & Laudes:*
Act. 2: 15. circa ortum solis resurrexit à mortuis , cui *Prima:*
Mat. 27: circa tertiam misit Spiritum Sanctum , cui *Tertia:*
46. circa sextam ascendit in Cœlum cui *Sexta:* circa no-
nam in Cruce tradidit Spiritum , cui *Nona:* circa un-
Ibid. 26: decimam, id est , Vespere corpus suum & sanguinem
20. in cœna in Sacramentum tradidit , cui respondent
Ibid. 27: *Vesperæ:* circo duodecimam quæ hora est *Completorii,*
57. sepultus est. Atque ea de causa , quòd hæc beneficia
grato animo recoleret, ea diei tempora sacrata ha-
buit antiqua pietas, quòque fructum eorumdem di-
væ Virginis suffragio in se Virgo derivet, ei à suis di-
rectoribus præscriptæ *Horæ de Domina:* non enim
patrocinium suum iis subtrahet , quæ eam hoc *Offi-*
cio præhonorant : experti sunt illud Carthusiani in
c. 21. Ordinis sui infantia, namque (ex *Vita S. Brunonis*)
dum obloquiis & pusillanimitate victi de loci & af-
sumpti rigoris dimissione deliberarant, apparens eis
D. Petrus perpetuum addixit D. Virginis patroci-
nium, si in ejus honorem quotidie legerent preces
ejus

ejus horarias : consilium acceptarunt , ejusque emo-
 „ lumenta usque hodie grati agnoscunt. „ Cum au-
 „ tore Petro Damiani, jam ferme per triennium in
 „ Monasterio Gamugense servatum esset (scribit
 „ Spondanus) ut cùm solutis Horis Canonicis quoti- *In Epito-*
 „ die beatissimæ Virginis Officium diceretur, ac Go- *me Ba-*
 „ zo quidam inter eos reprobæ vitæ Monachus de *ronii ad*
 „ novo isto præter Regulas S. Benedicti superposi- *annum*
 „ to onere conquestus reliquos omnes illud depo- *1056.n.2*
 „ nere persuasisset : mox adversus præfatum Mona-
 „ sterium tot undique hostium deprædationes atque
 „ prædonum rapinæ, incendia, cædesque divinitus
 „ excitatæ sunt, ut nec autoritas imperialis à Mo-
 „ nachis implorata his malis curandis suffecerit. Ita-
 „ que causâ tandem calamitatum suarum eod. Pe-
 „ tro Damiani monente cognitâ, statim ac de culpa
 „ pœnitentiam peregerunt, & solitas beatissimæ
 „ Virginis laudes celebrare cœperunt, iidem ab om-
 „ nibus penitus ejusmodi malis liberi sunt redditi.
 „ Narrat hæc, qui ea ob oculos habuit idem Petrus
 „ Damiani in Epistola ad fratres Eremiti.

Sed ab *Officio* ad ejusdem recitationem progredia-
 mur, quæ ut fructuosa sit,

PRIMÒ sepositis omnibus aliis occupationibus
 & cogitationibus mentem tuam elevabis ad Deum
 juxta monitum Scripturæ : *ante orationem præpara Eccl. 18:*
animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat 23.

Deum. Hanc autem præparationem promovebit ea
 cogitatio, quâ consideres quantâ Deum reveren-
 tiâ & fervore laudent & adorent in Cælo An-
 geli omnes & Beati : illi pro acceptis beneficiis &
 gloria grati, tu pro iisdem impetrandis adhuc sup-

plex: cui etiam serviet votum, quo ea attentione & devotione illud à te perfici efflagites, quam habitura est illa quæ persolverit illud quàm perfectissimè: cum Psalmographo suspirans: devotione *sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea, & labiis exultationis laudabit os meum.* Dignior enim (quæ est censura S. Augustini) *sequitur effectus, quem ferventior præcedit affectus.* Vel quâ ipsemet Christus Dominus Patri suo cœlesti laudes in terris dixerit: *Noli esse quasi homo qui tentat Deum,* quod facies, si librum in manus sine ulla prævia mentis elevatione arripueris.

SECUNDÒ piam intentionem, quæ tuam contineat & explicet petitionem, formabis: non enim sufficit, rogare Deum, nisi & eidem insinuetur, quid ab eo velis; quod ni fiat, quasi tentas Deum: ut certè tentaret ille hominem, qui hunc multis precibus fatigans, rogatus quid sibi vellet, id se nescire reponeret. Die itaque Dominico per suffragium sacratissimæ Virginis tibi & fidelibus omnibus à peccatis ferias animæque veram resurrectionem, felicem ex hoc mundo egressum Sanctorumque omnium beatam societatem intendes. Feriâ *Secundâ* Convirginibus, Amicis & omnibus in tua Parœcia defunctis requiem æternam desiderabis. Feriâ *Tertiâ* gratiam Spiritus Sancti, qui charitas est, tibi & omnibus collegis tuis implorabis. Feriâ *Quartâ* Virtutes hujus patriæ Sanctorum affectabis sive divina auxilia ad eos imitandos: vel Hæreticorum ad fidem avitam reditum: aut etiam Missionariis omnibus, præcipuè autem tuo superiori, Spiritum verè Apostolicum, quo illi suis & hic tibi sollicitus sit Præses & Rector, tibi autem & subditis omnibus animum docilem postu-
labis.

labris. Feriâ *Quintâ*, quæ legis ante Communionem, serviant tibi ad eam dignè disponendam: quæ verò eam subsequuntur, alloquia sint & colloquia cum excepto in anima tua hospite. Feriâ *Sextâ*, Christi passionis merita tibi, collegis tuis, & quotquot sunt de tua Communitate desiderabis. Sabbatho denique patrocinium Deiparæ Virginis sollicitabis pro ea vel iis virtutibus acquirendis, cujus vel quarum te maxime indigam agnoscis, quod & aliis diebus fieri poterit, non enim allegatis hisce Exercitiis alligatam Virginem volo.

TERTIÒ quæ legis, cum summa attentione recitabis, ne & te tangat illa Domini querela: *Appro-* *Isai. 29:*
pinquat populus iste ore suo, & labiis suis glorificat me, 13.
cor autem ejus longe est à me: & benè longè est à me: non
 enim accedimus ad Deum corpore sed Spiritu, nec solâ
 linguâ oramus sed corde: *Nam Spiritus est Deus, & eos,* *Joan. 4:*
qui adorant eum, in Spiritu & veritate oportet adorare, 24.
 hoc est, *vocibus à corde non dissonis. Nam si orem lin-* *S. Aug.*
gua, Spiritus meus orat, mens autem mea sine fructu est. *Epist. 81.*
Quid ergo est? orabo Spiritu orabo & mente, psallam
Spiritu psallam & mente. Habet Apostolus: *linguæ* *1 Cor. 14:*
 namque idioma non intelligit Deus, nisi cordis at- *14. & 15.*
 tentio adsit tanquam interpres.

QUARTÒ, cum devotione leges, quæ psalmi habent, sive ut loquitur S. Augustinus, *hoc versetur* *Epist. 109*
in corde, quod profertur in voce: non enim more oratorio recitandi sunt, sed ut orationes & cum affectibus, quos verba insinuant: „ Si orat psalmus, orate: „ & si gemit, gemite: & si gratulatur, gaudete: & „ si sperat, sperate: & si timet, timete: omnia enim „ quæ hîc conscripta sunt, speculum nostrum sunt,

Conc. 3. in urget idem Augustinus. Qualem se in iis exhibuit
 Ps. 30. Thomas de Kempis: dum psalleret, ait ejus Diagraphus,
 Roswei- vultu semper in cœlum sublato sacro enthusiasmo af-
 dus in Vi- flatus, dulcedine nimirum psalmodum incredibili cap-
 ta. tus, & extra se raptus advertebatur, &c. Qualem &
 Ps. 36: 4. tu te exhibeas necesse est, si ex iis fructum speres: De-
 lectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui, non
 solius oris: In rebus divinis, testis est D. Athanasius,
 De pass. non verbis sed factis opus est: nec pronuntiatio lingua
 & Cruce sed animi affectus prodest.
 Domini.

QUINTO denique, ea verba vel ille versus, qui
 tuum maximè commovit affectum, hæreat de die
 & versetur sæpius in tua memoria, sit instar odorife-
 ri floris quem ex Psalmorum horto decerptum asser-
 ves penes te, cujusque te odore frequenter recrees.
 Suspirium fuit? Sæpius illud ingemina. Votum
 fuit? iteratò illud itera. Ex Meditatione enim (ut
 dictum supra) & Horis ac Libro spirituali Orationes
 Ps. 34: 28. Jaculatoriæ (de quibus infra) sunt eliciendæ: Lin-
 gua mea meditabitur justitiam tuam, totà die laudem
 Ps. 118. tuam. Quomodo dilexi legem tuam Domine? totà die
 97. Meditatio mea est, inquiebat Psalmographus. In-
 In Vita flammatorum verborum apparatus habe, Fremio-
 pag. 270. ræ suæ præscribit B. Salesius, quæ ad tempus animæ
 tuæ frænum sint.

§. IX.

De Rosario.

E A hæresis natura est, ut semper ad extrema di-
 vergat: Unde, ut olim *divæ Virgini* sacrificia &
 hono-